

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ และเปรียบเทียบสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือของ โรงเรียนระดับจังหวัด กับระดับอำเภอ ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านบริหารและการดำเนินการ ด้านสนาม อุปกรณ์ และ เครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนและการจัดพลศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในภาคเหนือ ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 44 โรงเรียน เป็นโรงเรียนระดับจังหวัด 15 โรงเรียน และโรงเรียนระดับอำเภอ 29 โรงเรียน

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เกณฑ์การประเมินสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาที่ผู้วิจัยได้สร้าง ขึ้นประเมินโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 44 โรงเรียน

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทดสอบความมีนัยสำคัญของ ความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่า "ที" (t-test) และนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากร เป็นโรงเรียนสหศึกษา 43 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนสตรี 1 โรงเรียน รวมเป็น 44 โรงเรียน แบ่งออกเป็นระดับจังหวัดร้อยละ 33.33 และโรงเรียนระดับอำเภอร้อยละ 64.44 จำนวนครูพลศึกษาของแต่ละโรงเรียน

ส่วนใหญ่มีจำนวนระหว่าง 6-10 คน จำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนตั้งแต่ 1501-2000 คน

2. สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคเหนือ ด้านบริหารและการดำเนินการด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนและการจัดพลศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และด้านการกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ มีค่าเฉลี่ยดังนี้คือ 31.25, 47.67, 23.74, 30.14, 33.56 และ 9.07 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.01, 67.13, 65.94, 83.71, 81.85 และ 60.47 ตามลำดับ เมื่อรวมทุกด้านของทุกโรงเรียนแล้วมีค่าเฉลี่ย 175.43 หรือ คิดเป็นร้อยละ 72.19

3. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือที่มีสถานภาพโปรแกรมพลศึกษา ด้านบริหารและดำเนินการอยู่ในระดับ ดี ปานกลาง พอใช้ และต่ำมาก มีจำนวน 1, 32, 8 และ 3 โรงเรียนหรือคิดเป็นร้อยละ 2.27, 72.73, 18.18 และ 6.82 ตามลำดับ

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือที่มีสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา ด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับดี ปานกลาง พอใช้ และต่ำมาก มีจำนวน 4, 12, 19, และ 9 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.10, 27.27, 43.18, และ 20.45 ตามลำดับ

5. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ที่มีสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนและการจัดพลศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับดี ปานกลาง พอใช้ และต่ำมาก มีจำนวน 6, 7, 18 และ 13 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.64, 15.19, 40.91 และ 29.55 ตามลำดับ

6. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ที่มีสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และต่ำมาก มีจำนวน 9, 23, 9, 1 และ 2 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.45, 52.27, 20.45, 2.27 และ 4.55 ตามลำดับ

7. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ที่มีสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดการแข่งขัน กีฬาระหว่างโรงเรียน อยู่ในระดับดีมาก ที่ ปานกลาง พอใช้ และต่ำมาก มีจำนวน 11, 20, 8, 2 และ 3 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.00, 45.45, 18.18, 4.55 และ 6.82 ตามลำดับ

8. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการอยู่ในระดับ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และต่ำมาก มีจำนวน 2, 13, 7, 11 และ 11 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.55, 29.55, 15.91, 25.00 และ 25.00 ตามลำดับ

9. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ที่มีสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษารวมทุกด้าน อยู่ในระดับ ดี ปานกลาง พอใช้ และต่ำมาก มีจำนวน 5, 28, 9 และ 2 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.36, 63.64, 20.45, และ 4.55 ตามลำดับ

10. สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการบริหารและการดำเนินการ พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ใคคะแนนเฉลี่ยเพียง 31.25 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.01 ถ้าเทียบตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา ในด้านนี้อยู่ในระดับ "ปานกลาง" เท่านั้น ซึ่งนับว่าการจัดโปรแกรมในด้านนี้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัยไม่คำนึงถึงความสำคัญ ของหลักการและปรัชญาการพลศึกษา จึงทำให้การจัดและการดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนไม่บรรลุเป้าหมายที่ควร วิทยุ สาธร (2521: 336-339) กล่าวว่า "แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาทุกระดับ โดย นักเรียน

นิสิต นักศึกษา ต้องเรียนพลศึกษาทุกคน อย่างน้อยจำนวนหนึ่งในทุกระดับโรงเรียน หรือสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีสิ่งแวดลอม อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ และกิจกรรมให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาทุกคนได้พัฒนากล้ามเนื้อ สุขภาพ อนามัย และได้ใช้เวลาด้วยการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ให้มีการพัฒนาวัฒนธรรม ศิลธรรม จรรยา มารยาท ความประพฤติ และความรักในสันติภาพไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง ในการจัดการศึกษานี้ผู้บริหารการพลศึกษาทุกระดับชาติและระดับโรงเรียน จึงควรเป็นผู้ที่มีความรอบรู้อย่างแท้จริงในกิจกรรมเฉพาะสาขาวิชาของพลศึกษา เพื่อที่จะบริหารการพลศึกษาให้บรรลุตามปรัชญาของการพลศึกษา" ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถ้าผู้บริหาร และครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคเหนือ เห็นถึงความสำคัญตามแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว และได้ลงมือปฏิบัติตาม การพลศึกษาก็จะมีระดับคะแนนตามเกณฑ์ที่น่าพอใจกว่านี้

2. สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาคานสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ได้คะแนนเฉลี่ยเพียง 47.67 หรือคิดเป็นร้อยละ 63.13 เมื่อเทียบตามเกณฑ์ที่ใ้คว่างไว้ปรากฏว่าสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในคานสนามอยู่ในระดับ "พอใช้" เท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เข้าใจบทบาทและความสำคัญของการพลศึกษา มุ่งสนใจในวิชาการคานอื่นมากกว่า วิโรจน์ มุทกันต์ (2516: 44-45) กล่าวว่า "การที่ผู้บริหารโรงเรียนขาดการสนับสนุนไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาที่มีต่อนักเรียน ย่อมทำให้โรงเรียนขาดสถานที่ อุปกรณ์การสอน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนไม่สนใจและไม่มีโอกาสที่จะเข้าร่วมกิจกรรม" ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญต่อวิชาพลศึกษา ก็ย่อมทำให้ขาดการเอาใจใส่ดูแลจัดสรรหางงบประมาณปรับปรุงสนามหรือสถานที่จัดกิจกรรมพลศึกษา การจัดสร้างหรือซื้ออุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาด้วย อีกทั้งหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูพลศึกษา ยังขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดแปลง สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และขาดการขอมแซมของชำรุดให้สามารถนำมาใช้งานได้อีก จากการวิเคราะห์ข้อมูลคานสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ พบว่า สนามกลางแจ้ง สนามในร่ม และอุปกรณ์ยางชนิดไม่เพียงพอดต่อจำนวนนักเรียน การดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา จะให้ได้ผลดีและถูกต้องตามหลักการจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียนนั้น พื้นที่สนามกลางแจ้งที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาทั้งหมดจะต้องมีพื้นที่

15 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน เป็นอย่างน้อย และพื้นที่สนามในร่มที่สอนวิชาพลศึกษา จะต้องมียุทธภัณฑ์ 3 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน เป็นอย่างน้อย ส่วนการจัดอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละครั้ง ถ้าเป็นอุปกรณ์ประเภท ลูกบอล ตะกร้อ หรือลูกขนไก่ ฯลฯ ควรจะมี 1 ลูกต่อนักเรียน 2 คน แต่ถ้าเป็นไม้เทนนิส ไม้เทเบิลเทนนิส หรือกระเป๋ายาว ฯลฯ ควรจะมี 1 อัน ต่อนักเรียน 1 คน จึงจะดี (วรศักดิ์ เพียรชอบ, บรรยายในวิชาการบริหารพลศึกษา)

3. สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนและการจัดการพลศึกษาพิเศษ พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ได้คะแนนเฉลี่ยเพียง 23.74 หรือคิดเป็นร้อยละ 65.94 เมื่อเทียบตามเกณฑ์วางไว้สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาในด้านนี้อยู่ในระดับ "พอใช้" เท่านั้น ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจจากการเก็บข้อมูลพบว่า ในด้านการสอน ครูส่วนใหญ่ไม่ได้วางแผนการวิธีการสอนที่ถูกต้อง ขาดตำราในการค้นคว้า นักเรียนไม่มีตำราเรียน นอกจากนี้ยังขาดความรับผิดชอบและการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุรพล ศรีพลประพันธ์ (2525: ง-จ) คือ จำนวนครูพลศึกษาขงประมาณ โสศทัตบุปกรณ และอุปกรณ์พลศึกษาที่ไม่เพียงพอ ขาดสถานที่ทำ ความสะอาดร่างกาย สถานที่ฝึกกิจกรรมในร่ม และห้อง เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ขาดหนังสือและเอกสารทางพลศึกษาที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ครูพลศึกษาไม่ได้รับการนิเทศการสอนและ มีงานพิเศษมากเกินไป

ส่วนในด้านการจัดการพลศึกษาพิเศษพบว่ามีเป็นจำนวนน้อยที่จัด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดโปรแกรมพลศึกษาทั้งด้านการสอนในชั้นเรียนและการจัดการพลศึกษาพิเศษนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาในหลายด้านควบคู่กันไป เช่น มีทักษะในการเล่นกีฬา มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์และมีน้ำใจนักกีฬาเป็นต้น บุณสม์ มาร์ติน (2520: 1) กล่าวว่า "การพลศึกษาและการกีฬาในโรงเรียนนั้นเป็นของจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องให้มีการเรียนการสอนขึ้นอย่างเท่าเทียมกับการเรียนการสอนวิชาการด้านอื่น ๆ เพราะสิ่งที่เราทั้งหลายได้เรียนรู้ไปนั้นจะเกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของเขา ดังนั้นทุกคนจะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาและการพัฒนาของเด็กในโรงเรียน" ดังนั้นไม่ว่าครูสอนก็ดี หรือผู้บริหารก็ดี พึงควรรับผิดชอบ หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้และทันต่อเหตุการณ์เสมอ เพื่อถ่ายทอดให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ที่ดีและถูกต้องต่อไปในอนาคต

4. สถานภาพโปรแกรมพลศึกษา คำนวณการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคเหนือจะโคเคแนนเฉลี่ย 30.14 หรือคิดเป็นร้อยละ 83.71 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ สถานภาพของ โปรแกรมค่าน้อยอยู่ในระดับ "ดี" เมื่อเทียบกับค่านับบริหารและการดำเนินการ คำนวณการสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก คำนวณการจัดการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนและการจัดพลศึกษาพิเศษ แล้วปรากฏว่า คำนวณการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับดีกว่า คำนวณอื่น ๆ ที่กล่าวมา ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะการแข่งขันกีฬาช่วยให้ทั้งครูและนักเรียนได้ผ่อนคลายความตึงเครียดและมีความสุข สนุกสนาน รวมทั้งนักเรียนยังสามารถนำกิจกรรมที่ได้เรียนไปมาใช้ได้ด้วย ซึ่งเป็นการส่งเสริมประสบการณ์และทักษะให้มากยิ่งขึ้น ดังความมุ่งหมายที่ วรรคักดี เพียรชอบ (2523: 21) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนคือ

- 1) เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนมาแล้วในช่วงเวลาเรียน มาใช้เพื่อออกกำลังและความสนุกสนานในสภาพการณ์จริง
- 2) เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทดสอบความสามารถของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้นหรือเพื่อนร่วมโรงเรียน
- 3) เพื่อให้นักเรียนที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ และสามารถนำไปใช้กับชีวิตจริงได้
- 4) เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีในการกีฬา และการออกกำลังกาย
- 5) เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5. สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา คำนวณการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ โคเคแนนเฉลี่ย 33.56 หรือคิดเป็นร้อยละ 81.85 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ไว้แล้วนั้น สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาในค่าน้อยอยู่ในระดับ "ดี" เช่นเดียวกับกับสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาในค่านับบริหารและการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันของการจัดพลศึกษาในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน จากการเก็บข้อมูลพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือส่วนใหญ่

ให้การสนับสนุนโปรแกรมค่านี้นี้มาก ซึ่ง เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการแข่งขันกีฬา ระหว่าง โรงเรียน คือ

- 1) ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถทางการกีฬาให้สูงขึ้นตามศักยภาพของตนเอง
- 2) ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในสภาพการแข่งขันที่แท้จริง
- 3) ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้กีฬาเพื่อพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม
- 4) ให้นักเรียนมีความสามัคคีและจงรักภักดีต่อโรงเรียน (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2523: 22)

6. สถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดการกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ได้คะแนนเฉลี่ย 9.07 หรือคิดเป็น ร้อยละ 60.47 เมื่อเทียบตามเกณฑ์ที่วางไว้ พบว่าสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาในค่านี้อยู่ ในระดับ "พอใช้" เท่านั้น ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่น่าพอใจ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูพลศึกษา หัวหน้าหมวดพลศึกษามักไม่เห็นถึงความสำคัญ หรือไม่มีเวลาเพียงพอที่จะจัดกิจกรรม และหรืออาจจะมึ่งงานในด้านอื่นที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไปได้ การจัดโปรแกรมในค่านี้นี้ ถือว่าสำคัญเหมือนกับโปรแกรมด้านอื่น ๆ เพราะช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้ลดความเคร่งเครียดของร่างกายและจิตใจ จากการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งตรงกับที่ สุพิตร สมชาติ (2521: 71) กล่าวแนะนำเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับนักเรียน และบุคคลทั่วไป คือ

- "9. ปัจจุบันนี้เราจะเห็นว่าปัญหาของสังคมมีเพิ่มมากขึ้นทุกวัน วิธีการแก้ปัญหาอย่างหนึ่งก็คือ จะต้องพยายามลดความเคร่งเครียดของร่างกาย และจิตใจ โดยหันเข้าไปรวมกิจกรรมทางค่านันทนาการ"

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโปรแกรมในค่านี้นี้มีความสำคัญอีกโปรแกรมหนึ่งที่จะช่วยให้การพลศึกษา ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

เมื่อพิจารณาจำนวนโรงเรียนที่มีสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษา อยู่ในระดับต่าง ๆ คือ คี มาก คี ปานกลาง พอใช้ และ ซ่ำมาก ตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ จะเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา อยู่ในระดับ "ดี" เพียงร้อยละ 11.36 นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง พอใช้ และ ซ่ำมาก คืออยู่ในระดับ "ปานกลาง" ร้อยละ 63.64 ระดับ "พอใช้" ร้อยละ 20.45 และ ระดับ "ต่ำสุด" ร้อยละ 4.55 ซึ่งที่จริงแล้วทุกโรงเรียนควรจะมีสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาอยู่ในระดับ "ดี" เป็นอย่างน้อย

การเปรียบเทียบสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ระหว่างโรงเรียนระดับจังหวัดและ ระดับอำเภอ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าโรงเรียนระดับจังหวัดและ ระดับอำเภอ มีสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาเหมือนกันหรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งก็เท่ากับว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดพลานามัยและ ครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับจังหวัดและ อำเภอให้ความสนใจและ สนับสนุนการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนอยู่ในระดับเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันและมีอิทธิพลของความต้องการทางสังคมเหมือนกัน ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดพลานามัยและ ครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับจังหวัดและ อำเภอ จึงมีแนวโน้มในการตอบสนองความต้องการและ ความสนใจของนักเรียนและ ผู้ให้บริการทางพลศึกษาเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ :

1. ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูพลศึกษาและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคเหนือ ควรจะ ุ้เห็นความสำคัญของ โปรแกรมพลศึกษาในทุก ๆ ด้านและ ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขโดย เฉพาะ อย่างยิ่งในด้าน การบริหารและ การดำเนินการ ด้านสนาม อุปกรณ์และ เครื่องอำนวยความสะดวก ด้านการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน การจัดพลศึกษาพิเศษและ ด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อนันทนาการ
2. โรงเรียนใดที่มีสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง พอใช้ และ ซ่ำมาก ควรจะ ได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น
3. ครูพลศึกษา ศึกษานิเทศก์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจะมีการปร ุ้มีสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาของแต่ละ โรงเรียน เป็นร ูข ะ ๆ เพื่อจะได้ เป็นแนวทาง ในการ ปรับปรุงสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ สำหรับการวิจัยต่อไป

ควรศึกษาสถานภาพของ โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนร ะดับประถมศึกษา และ
อุดมศึกษาต่อไป